Talousvaliokunta
TaV@eduskunta.fi 11.3.2026

Aihe:	U 15/2026 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan laajuisten energiainfrastruktuurien suuntaviivoista (TEN-E), asetuksien (EU) 2019/942, (EU) 2019/943 ja (EU) 2024/1789 muuttamisesta ja asetuksen (EU) 2022/869 kumoamisesta
Aika:	Torstaina 12.3. klo 12.00
Kuultava:	Suomen uusiutuvat ry
Asiantuntija:	Edunvalvontajohtaja Matias Ollila

Suomen uusiutuvat ry kiittää mahdollisuudesta esittää näkemyksensä valtioneuvoston kirjelmästä, joka koskee komission ehdotusta Euroopan laajuisten energiainfrastruktuurien suuntaviivoista (TEN-E) sekä siihen liittyvistä asetuksista.

Pidämme valtioneuvoston kantoja lähtökohtaisesti perusteltuina ja hyvinä. ***Myös Suomen uusiutuvat näkee, että rajat ylittävien energiainfrastruktuurihankkeiden kehittämiseen tarvitaan lisäpanostusta.*** Sähkön siirtoyhteydet edustavat nykypäivänä erittäin merkittävää roolia energiainfrassa yhdessä laivaväylien sekä tie- ja raideyhteyksien rinnalla. Itse asiassa siirtoyhteyksillä on merkittävin rooli, sillä sähköä käytetään aidosti läpi koko yhteiskunnan.

Suomen uusiutuvat valtioneuvoston tavoin pitää tärkeänä, että CEF-rahoitukselle kelpoiseksi hankekategoriaksi on lisätty ***turvallisuuden ja resilienssin lisääminen***. ***Pidämme kuitenkin huolestuttavana, mikäli komission ehdotukset vaikeuttavat jatkossa Suomelle tärkeiden hankkeiden rahoitettavuutta.*** Tähän mennessä Suomi on saanut CEF-rahoitusta merkittäviin hankkeisiinsa, esimerkiksi vasta valmistuneeseen Aurora-lineen.

Suomessa on pitkään etsitty ratkaisuja Puolustusvoimien toimintojen ja tuulivoiman yhteensovittamiseksi Itä-Suomessa. Puolustusvoimat on myös selkeästi julkisestikin tuonut esiin, että merituulivoiman sijoittaminen Ahvenanmaan eteläpuolelle ei ole mahdollista. Ahvenanmaan eteläpuolelle sijoittuva merituulivoima kuitenkin tasapainottaisi Suomen sähköjärjestelmää kahdella tavalla: se sijoittuisi kulutuspainotteiselle alueelle vähentäen sähkönsiirtotarvetta ja tasapainottaisi myös nykyistä Suomen sähköntuotantoa. CEF-rahoituksen vaatimus rajat ylittävästä hankkeesta olisi mahdollista toteuttaa yhdessä Ruotsin kanssa.

Koska merituulivoiman kehittämismahdollisuudet ovat Itämerellä näiden reunaehtojen vuoksi rajalliset, korostuu Pohjanlahden rooli Suomen tulevaisuuden energiainfrastruktuurin kehittämisessä. ***Pohjanlahdella on huomattava merituulivoimapotentiaali, jonka***

hyödyntäminen edellyttää kantaverkon rakentamista merialueille. Samalla on tärkeää tarkastella rajat ylittävien sähkönsiirtoyhteyksien vahvistamista erityisesti Ruotsin suuntaan. Kantaverkon kehittäminen merelle sekä siirtoyhteyksien vahvistaminen naapurimaihin tukisivat merituulivoiman laajamittaista hyödyntämistä ja vahvistaisivat pohjoismaisen sähköjärjestelmän toimitusvarmuutta.

Suomen uusiutuvat pitää heikkoutena sitä, että ***Energy Highways-aloitteessa ei ole tunnistettu yhtään sellaista hanketta, jossa Suomi on osallisena. Esimerkiksi vetykäytävä Suomesta Keski-Eurooppaan sopisi erinomaisen hyvin nyt valittujen hankkeiden joukkoon***. Kyse on infrarakentamisen kautta uusien työpaikkojen ja vientimahdollisuuksien luomisesta. Hyvänä esimerkkinä kaasuyhteyksien olemassaolo vetytalouden E-metaanin tuotannossa, jossa kaasuputki tarjoaa jo nyt valmiin väylän Keski-Euroopan markkinoille, joissa tällä hetkellä suurin kysyntä E-metaanille.

Suomen uusiutuvat yhtyy valtioneuvoston kantaan ja ***suhtautuu varauksella komission toimivallan lisäämiseen EU-laajuisten energiaverkkojen kehittämisessä***. EU-maat ja niiden tarpeet ovat hyvin erilaisia. Suomen uusiutuvat pitää tärkeänä, että EU-tasolla tehdään toimia, jotka mahdollistavat aiempaa paremmin verkon rakentamista sähköistämisen ja uusiutuvan energian tarpeisiin. Mutta pidämme tärkeänä, että jäsenvaltioilla säilyy valta päättää sen alueelle tulevasta energiainfrastruktuurista ja rajat ylittävistä hankkeista. Suomen sijainti EU:n itärajalla antaa tähän lisämausteen: EU-tasoisissa linjauksissa Suomen erityistarpeet voivat jäädä huomioimatta.

Suomessa ympäristövaikutusten arviointimenettely on keskeisimpiä energiainfrastruktuurin lupaprosessin työkaluja. Toisin kuin valtioneuvosto, ***Suomen uusiutuvat pitää tärkeänä, että myös ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA) sisällytetään lupamenettelyjen määräaikoihin.*** Ympäristövaikutusten arviointimenettelyjä rasittavat viranomaisten lisäselvitysvaatimukset, joita tulee toimijalle ripotellen. Selkeillä, etenkin lisäselvitysvaatimuksia koskevilla määräajoilla voidaan sujuvoittaa YVA-menettelyä.

Lopuksi Suomen uusiutuvat haluaa tuoda esille, että ***myös Suomessa olisi syytä hyödyntää enemmän yleisen edun asemaa sähköhankkeissa,*** koska vaikuttaa siltä, ettei ympäristöministeriö kykene tuottamaan ohjeistuksia viranomaisille herkän luontoympäristön, lajien sekä Natura-alueiden toimivaan huomioimiseen eli yhteensovittamiseen, joka mahdollistaa luonnonsuojelun ja luontokadon ehkäisyllekin tärkeän vihreän siirtymän investointien toteuttamisen.

Kunnioittaen, Matias Ollila, edunvalvontajohtaja, Suomen uusiutuvat ry
puh. 040 124 7411, matias.ollila@suomenuusiutuvat.fi